

Ne podpisani se dopisi ne tiskaju.
Prigodljana se pisma tiskaju po d
nevš. svaki rodak. Ognasi od 8 re
dakih stoje 60 nđ., sa svaki rodak
više je uč. Ili u slučaju optovorja
ne pogodje se upravom. Novci se
daju poštarskom uputnicom (as
segao poslovni) i administraciju
"Naša Sloga". Imo, prosim i naš;
u tu pusti valja točno oznaciš.

Koncu listu nadodje na vremenu,
nato to javi odgovarajuću u otvoren
pismu, na kojo se no plada
poštarski, uko se izrava upisuje:
"Rukljušnolja".

Isazli svakog četvrtka na četv
atku.

Dopisi se ne vrše da su i
nečitljivi.

Nobilijovanog listovi se ne priznaju.
Preplaća se poštarskom stojil z
for, za sejake 2 for. na godinu
Ratnogor for. 2/1 X na polgu
dine. Ivan carovno više poštira.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredničivo i administrativno nalaz
se u Via Farme br. 14.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nosioga sve potvrdi". Nar. Pos.

Pobjeda buntovnika!

Trčanski liberalni listovi, izveštjuju
o najnovijim izgredima i demonstracijah u
talijanskom grježdu Piranu proti pozna
toj naredbi ministarstva pravosadja o dovo
ježenjima napisima, kiste te izgredu bunom
(una vera rivolta). I bit će tako! Ali neka
govore činjenice, koje vadimo iz talijans
kih i e z p l i e n e n i h novina Trsta i
Istre.

U sredu dne 17. t. m. skinuo je
sudbeni sluga sa uređa kotarskog suda u
Piranu po načelu sudeca tabelu sa talijans
kim napisom. Na slugu i na tabelu naba
civala se svjetina kamenjem.

Od toga dana rastla je u pučanstvu
danomice uzrujanost pojavljivanja novinama i
pozvonomi vidjenjih osoba grada Pirana.
U nedjelju dne 21. t. m. postiglo je izgredi
piranske svjetine svoj vrhunc.

Podever je dana skupilo se preko
dvije hiljade glava pred zgradom kotarskog
suda više u uhiću kane izvan sebe. U
tron oka bijahu porazbijeni kamenjem pro
zori kotarskog suda. Nekoliko izgradnika
popne se na toranj crkve sv. Jurja, te po
čeće zvoniti svimi zvonovi pozivajući svjetinu
na pobunu. U to nadodje oružničtvu
pred kotarski sud obkoliv zgradu sa
svih strana. Kameće letilo je i nadalje
proti zgradi i na oružničtvu. Porazbijeno
bijanje 70 stakala. Postajovala dade oru
žnikom znak, da priprave oružje na obr
anu, a svjetinu dovkine, da će na kamenje
odraditi sa olovom. Zatim potinjuše oru
žnici sa natakanom bajonetom svjetinu do
polovice trga. Nadušivši mu to kotarski
sudac Marcolin prepričao postajovodi, da
upotrebite oružje jedino u skrajnjoj potrebi.
U taj par bijaje na trgu kano na uzbr
kanom moru. Malo po malo razdje se svjet
ina i oružnici pevačke se u dvorište
sudbene zgrade.

Oko polnoči počeće se svjetina opet
kupiti oko sudbene zgrade. Uz nepopi
pisivu viku i buku počeće opet katu
menje proti sudbenoj zgradi. Oružničtvu
potisni opet svjetinu bajnetama natrag,
nu samo za čas, jer se ista uz viku: "doje
oružje, sa strane poštikavala napred. Oru
žnikom priteče na to na pomoć oboružana
financijalna straža, proti kojoj se okre
nula sva srčna pobijedjena svjetina, koja
je zahtjevala, da se odstrani financijalne
straže. Postajovala htjede pomocij stra
žara još jednom pokušati, da potisne na
trag i raztepi svjetinu, koja je sve to
više biesnija i grozaca se napred poti
skavala. U taj svrhu dade načelni momčadi,
ali svjetina neuzmjeće niti pred bajnetom
već buči i utice kane pomamna zahtje
vaju neprestanu, da se odalji financijalna
straža. Postajovala zadovoljili svjetini davši
odpremimo stražu pod pratujom oružnika
u kasarnu. Na to nastade rukovanje među
oružnicima i svjetinom, koju se zatim počela
različiti dočim se oružnici okolo 2 sata
posle pol noći povuklo u kasarnu. Dok
je glavna četa izgradnika razbijala pro
zore na sudbenoj zgradi na trgu, jedna
četica izgradnika sakupi se pred stanom
kanonika Fonda e. Tu je razbijanje naj
prije na kući sve prozore, provali debelim
kamenjem ulazna vrata, unide u konobu,
razlije bačeve pune vina, koje je na potoku
na sve strane teklo. Porazbij svr u kon
obi podaše se ti divljici stepenicama u
stan kanonika više: "can s njim! dolje
s njim!" Nu sredom stan bijaće prazan.
Čini je naime kanonik opazio, da biesna
ruja unavljuje na njegova kuću, pobegne
na krov te odatle penjući se po krovovih
zidnih kuća, desple sretno u neku pri
jateljsku kuću.

Biesna ruja počinj u stanu mnogo
kvare izdaje na ulicu nezadovoljna, što se
nije mogla još grozni sponu svedeniku
osvetiti.

Međutim posredilo se čopor izgre
de. Razbio se bio glas, da su kanonici Fonda
i Marcolin u crkvi pokarali ponasanje kanonika
Vidala u poslu tabeli. Op. ured.

dnika dole baciti vrataj na zvoniku glavne
crkve, te počeće zvoniti u sve zvonove.
Bijalu 2/4 sata poslije polnoči. Glas zvon
ova u ono doba nudi sakupi po ulicah
čitavo gradjanstvo. Svuda se je pjevalo i
urlikalo, biesnilo i prokljajalo. Na glavnem
trgu nemoguće više stati niti jedna osoba.
Odatle odukinuo se jedan čopor te se uputio
pred stan kanonika Maraspin. Biesna
ruja navalila na dučanska vrata, koja se
sršnje pod silnim udarci težkog kamenja.
U dučanu nastade pravo pustošenje. Bačeve,
posudje, svakojaka trgovacka roba; — sve
sto je ruji došlo pod ruke, bijaće pora
zbe, razbacane, uništeno. Prozori na
stanu bijalu jur prije porazbijeni. Škoda
u dučanu imada Maraspin nad 1000 for.

U 4 sata u jutro počeće na novo
zvoniti zvonovi, ali sada u svih crkvah
piranskih i to kako se zvoni u svečanu
zgodah.

Te burne noći zaustavila se bučeca
svjetina opetovo pred stanom kanonika
Vidala e., koji je postao glasovitom osobom
za piransku republiku i komu izkazala silnih
ovacijama. Tek u zoru umirila se biesneca
svjetina. U ponedjeljak a jutro bijaće brzo
javno obavješćeno kotarsko poglavarstvo
u Kopru i ministarstvo o dogadjajih mi
nule noći. Istoga dana još prije podne
stignu iz Kopra politički komesar, koji
je dao načelni gradskoj oblasti, da pripravi
stanove za oružničtvu ili za vojničku.
Ponedjeljak u 3 sata poslije podne od
povijela je parobrod u jednu kumanjku
vojnika odayle u Piran. U Piran je sti
gao parobrod okolo 5 sati. U tren oka
sakupio se po ulicah, trgovci i na muku
sav Piran. U jutro istoga dana stigao je
u Piran g. dr. Hochegger, kotarski kapetan
pripredjen ovađnjemu namjestničtvu.

Cim se je parobrod sa vojničtvom pri
bljio mitu nastalo je nečuveno urlikanje,
zvijanje i vikanje. Biesna ruja reć bi,
da se ne plasi niti golih bajuneta, jer se
potiskuje da sami vojnika, koji se ne
dodje opetovo zaustaviti, jer im je svjet
ina prolaz zatvorila. Vojnici bijahu smje
šteni u zgradu bivše realke. Straže po
stavile pred kotarski sud i občinski ured.

Okolo 6 sati sakupi se sav Piran na
glavnom trgu i u susjednih ulica. Demo
nstracija počeće na novo. Sve je vikalo, sve
je biesnija, i grozaca se napred poti
skavala. U taj svrhu dade načelni momčadi,
ali svjetina neuzmjeće niti pred bajnetom
već buči i utice kane pomamna zahtje
vaju neprestanu, da se odalji financijalna
straža. Postajovala zadovoljili svjetini davši
odpremimo stražu pod pratujom oružnika
u kasarnu. Na to nastade rukovanje među
oružnicima i svjetinom, koju se zatim počela
različiti dočim se oružnici okolo 2 sata
posle pol noći povuklo u kasarnu. Dok
je glavna četa izgradnika razbijala pro
zore na sudbenoj zgradi na trgu, jedna
četica izgradnika sakupi se pred stanom
kanonika Fonda e. Tu je razbijanje naj
prije na kući sve prozore, provali debelim
kamenjem ulazna vrata, unide u konobu,
razlije bačeve pune vina, koje je na potoku
na sve strane teklo. Porazbij svr u kon
obi podaše se ti divljici stepenicama u
stan kanonika više: "can s njim! dolje
s njim!" Nu sredom stan bijaće prazan.
Čini je naime kanonik opazio, da su kanonici Fonda
i Marcolin u crkvi pokarali ponasanje kanonika
Vidala u poslu tabeli. Op. ured.

Vladin odaslanik popita je namje
stnika brzjavno, da li može gradjanstvu
obeteći, da će biti izpostavljena tabela
jedino sa talijanskim napisom. Jestni od
govor namjestnika priobio je odaslanik
sa občinske zgrade doje sakupljenoj pri
častnosti, koje malo da ne poludi od ve
selja i zadovoljstva. Nad vrata zgrade
kotarskog suda bijaće odmah objesena
privremeno tabela o prodaji duhanu sa tal
ijanskim napisom, što je ruja silnim od
sjevjeti pozivajući.

Odmah zatim izšla je gradska glasba
priredit na trga koncert; prozori kuća
planuće u svjetinu svinja, brodovi u luci
digose zastave, svjetina prolazi gradom
pobjedovenoj učiliči i pjeve na poznate
pjesme, napravene proti Slavenom.

Utorak u jutro izpostavljeni bijaće
na zgradu kotarskog suda stara tabola
sa talijanskim napisom. Svuda vidi, nje
vjeće odusevljenje, svjetina prolazi trium
falfno ulicama, čestitko stiže odlasnik
namješniku i kolovoznjem izgradnika — koji
slave pobjedu!

Tako glase izvješća talijanskih no
vinu o izgradbi u Piranu. Netreba nam
izlicati kako uznose do devetog
neba uzravnost, odlučnost i smjelost „bu
torijske poljedjeljike“!

Vidi o tom modju vlastimi: „Službeni
ispavak“. Op. ur.

Deleg. Kaftan u delegacijah.

Ved smo spomenuli kako su delegati
česki za ovogodišnjega zasjedanja delegacij
u radili da probitice nesamo česke, nego
i hrvatske, i svih Slavena u monarhiji, i
monarhije same; te kako njim se je i sa
strane hrvatske i slovenske izrekla zahvala
za njihov trud. Dr. Pučak govorio je skoro
kod svih ministarstva. Dr. Sláma, osim što je govorio kod razprave o upravi
Bosne, postavio je ujedno s drugovim upit
u ministra radi striceljana na Pehliju, u
interes občina kastavskih. Inžinjer Kaftan
govorio je kod razprave o ministarstvu
izvanskih poslova. Hoće li, da ovdje
spomenemo što je govorio: Danas se u novikah čita najviše: "rat i mir". I
ministar izvanskih poslova sponzira jut
ostavite godine u delegacijah i uztvrdjive
da je mir osiguran, i da se to ima za
hvaliti najviše trosaveze, svezi načine iz
među monarhije Habsburga, između Nje
mačke i Italije. Mir obстоji doista, al
oružan mir, koji stoji sili novaca, koji
je evropskim narodom nalaže brene, pod ko
jim jedva da užidu. Slavenski narodi mo
narhije nisu se za trosaveze nikad mogli
ugrijati, jer si svojom tradicionalnom po
litikom nit Njemačka nit Italija nisu stekle
prava na simpatije Slavena. On je nastao,
pošto je Njemačka postavila Alzaju i
Lorean u svoju palatu, koju straže Austro
Ugarska i Italija. Radi Njemačke i za
njene koristi obстоji najveće trosaveze
kako u političkom tako i u gospodarstven
om obziru, u ovom posljednjem osobito
od ona, odakad je sklopljen trgovacki
ugovor između Njemačke i Austro-Ugarske.
A Italija u trosavezu? — pita se govor
nik, i odgovara na to pitanje dostovno
ovako:

Cim je bukuno rusko-turski rat, sklo
pili Crispi i Bismarck u Goštinu
savez na obranu i navalu za slučaj kad
bi Italija zagrozila pogibelj od Francuzi
na ipak ne polje Italiji za rukom svakog
četničkog strupatnicu postignuti odšteti za
zaposjednucu Bosne i Hercegovine. Fran
cak uspiješi u sredozemnom moru, odak
zadovoljstvo parobrodom Broglie-Decages sa
Italijom sklopljen, porinuće ovi u njemačko
austrijski savez i tako je nastao 1882. trojni
savjez, formalni ugovor između Italije sa
Njemačkom i Austrijom, čiji zadrži drži se
do suda tajno, što daje slutti, da se
je tim Austrija opet jednom težkim ob
vezom podložila, koje ne stoji u nikakvom
razumjeru sa željenim probitici.

Tim bi se bilo imalo monarhiji pru
žiti obrani proti irlandijskim izgradom
u Istri i talijanskim Tirolu; nu irlandi
uspeva najviše, a uspomena na pogreb
generalu Arizzoni, pod konac g. 1878. pred
sjednici Italije irredenta, na troškove ta
tijanske države, ne može nami probudit
vjerojatno u trajne i srdačne odnose između
Austrije i Italije.

All ni sa gospodarskom gledišta ne
bijaje za nas politički savez sa Italijom od
ikakvog povoljnog uspjeha. Taj je
uništio nas obut sa platnom zadavši po
znamenat zlostavlju talijanskim klausulom na
vino, koja stavlja takodjer glavnu zaprieku
austrio-francuzkom trgovackom ugovoru,
nasim vinogradarima u južnom Tirolu, u
Istri i Dalmaciji, uz ugovor sa Italijom o
ribar uju u Jadranском moru, smrtni udra
ge. Odatle je razvidno, da se može izgubiti
odanu krunovinu takodjer ne samo
bez rata, nego i napraviti — saveznici.

Po mojem sudu može biti sa: „za na
obranti za pojedinstven saveznika suno tada
koristan, ako je stalan, da će mu se u
slučaju pogibelji takodjer ugovore i poma
pružiti, te da su ostali saveznici takodjer
u stanju utinutišno pomod dati. To pred
postavlja bezvjetno u sadašnjih okolno
stih, da bude oboružanje svih ugovaratelja
i da je ono gradskom magistratu na Riedi

na istoj visini i savršenosti, demu treba
bezvjetno ved po Montecuccoli-u novaca,
mnogo novaca.

Priznati će mi sada i njegova preuz
višenost g. ministar izvanskih poslova, da
je Italija prekorakla granice svojih sila,
te da ne može niti iz datek u svojem
vojničkom oboružanju ostale dve vlasti
slediti.

Financijalni i gospodarstveni položaj
Italije moru se u istinu kao vrlo žalostan
označiti.

Proračunski manjak od 177 milijuna,
viseci dug od 400 milijuna lira, prirast dr
žavnog duga od godine 1889. za jednu
milijardu, visoki dugovi povedi občina i
pokrajini od 1200 milijuna, propagiranje
obrata i poljodjelstva, padaće carine te
izvainih poreza za 20 milijuna, zavojno
stanje Sicilije, sve to potaknje — a te iz
čitim dubokim sažlenjem — da se nazazi
„bašta Europa“ na rubu novčane propasti.
Protutugovno sniženje rentnovog kupona
za 20 postotka podaja Italiji i pravno
svjedočbu, da nemože izplaćivati. K tomu
vlastini Clavac maxima Italije: ogurna
razprava rimске banke i Tonlonga, koja
je razkrila grozno bezdružno moralne pokva
renosti nekojih vlasti blizu najučinkovitijih se
krugova, i mnogo zamujnog rublja, koje
bijase opravno u krv siromasnih razbist
njenika u Napulju i Siciliji — doista, nitko
nisi ne smjeti okriviti s pretjeranosti, a
ako uztvrdimo: Italija je razorazila i bez
konferencije generala!

Netreba biti baš diplomat ili drž
avnik za shvatiti, da je savez sa takvimi
čimbenicima najveća pogibelj za susjednu
saveznu vlast, ako se mora u kritičnom
casu odreći prije utančene i stalno oce
kivane pomoći.

A što se tiče irredente, koja ovdje
il ondje u Primorju biesni, to mi je poznato
prokušano sredstvo, kojim bi se Austrija
toga protivnika oslobođiti mogla, *naime*
pravdjenje postupanjem se Sloreni i Ir
eati u Gorickoj-Gradišći, u Istri i Dal
maciji, sa najvećim i najdonjanim ču
vari austrijskih probitak na Adriji; au
strijski južni Slaveni jesu najveći zid
proti irredentu. (Dobro)

Governik pak nastavlja, kako u Nje
mačkoj nedrže do stalnosti trosaveze, kako
bi se nje Austro - Ugarska imala izstupiti,
te stupiti u prijateljske odnose sa Rusijom,
koja je već toliko puta pomogla monarhiji
Habsburga. Al i drugih je užroku, s kojih
su Slaveni proti trosavezi. Oškud na ob
stoji, povedao se je pritisak na Slavene.
Trosaveza je jako uprište Niemcem, Ma
zarcem, djelomice i Talijanom, da mogu
to jače pritisakti Slavene o zid. Nek se
pak nezaboravi, da se bi, kod poznate
zavlosnosti Slavena, mogao smršiti zid, a s
njim i celi zgradu. Prema svrši govor
govornik, o tom pritisku Slavena, kao i
Rumunija, u natarstvu, al ga predsjednik
često pratigava tako, da ne može redi
svoga što želi, i svršava sa izjavom, da
kad takova stanja ne može na nit drugovi
mu glasovati povjerenja vlasti.

Interpelacija

člana austrijske delegacije dr. Sláma i dru
govu na njeg. preuzvišenost gosp. c. i kr.
vojnog ministra.

Od god. 1884. postoji vojnički stricelj
kad Pehlia na riečkom zemljишtu uz sanu
kastavsku granicu. Još prije nego li se je
istu graditi započelo, podnješta je občina Kn
stat obzirom na tu gradnju svoje prigovore
i to 21. januara 1883. C. kr. kotarsko po
glavarstvo u Voloskom odgovorio joj je
pako (27. januara 1883), da moraju nekoj
poglavlji sve obdine uslijed vojničkih vježba u
streljaju trijeti, da kotarsko poglavarstvo
nemu nikakvih prigovora proti gradnji stric
ljane, dn ono prigovora ne moglo poduprijeti
i da je ono gradskom magistratu na Riedi

izjavilo, da netreba komisiju na lice mjesto. Budu li se ipak prigovaralo, tada će se sastati komisija na lice mjesto, na troškove za istu nesti će oni, koji ju bude zahtijevao, bndu li se prigovori pokazali posve neosnovani, jer tada bi komisiju samovoљno na lice mjesto izasla.

Nao to je občina Kastav izjarića, da ona neće stavljanici gradnji striješnjem nikakvih zahtjeva ako se s jedne i druge strane nisanu sagradi dosta visok i širok zid, čim bi se put od Pehlini a Škrbovje osiguralo. Tako vidi uzbijaju ipak podignut.

Občina Kastav pritužila se na to dno 30. decembra 1883 kotarskom poglavarstvu u Voloskom navodi, da predavač, na temelju kojeg nije se ona gradnji striješnjem protivila, nebjijače izpunjen i tako, da se nemože rabiti jedini put između Pehlini a Škrbovje-Skrinjina a stanovnicu novogu im u svojih blizu ležećih posjedi raditi niti na občinskom zemljištu blago pasti. Na temelju tog zanomili je občina kotarsko poglavarstvo, da se zauzmo da riečkog magistrata neka bi se izvela potrebita radnja radi sigurnosti stanovnika, prije nego što se otvoriti strijeljana.

Uslijed ove pritužbe občine sastula se na lice mjesto dne 16. januara 1884. komisija, na kojoj bijaše zastupan gradski magistrat i c. k. vojno-postajno zapovjedništvo iz Rieke, c. k. kotarsko poglavarstvo iz Voloskog i občina Kastav, i koja je pripoznala opravdanih pritužbe občine poduzev nekoje mjeru radi sigurnosti stanovnika u vrijeću strijeljana.

Dne 21. marta 1884. bijaše obaviješćeno občinsku upravu u Kastvu, da će se otvoriti strijeljana dne 24. istoga mjeseca, te da će se opredišti posebni dan za pregledanje radnja sigurnosti.

Uslijed dotičnog dopisa c. k. kotarskog poglavarstva u Voloskom, najbrzo na temelju pritužbe stanovnika iz Pehlini — koji su više puta na sve strane za pomoć motili — i občine Kastav, priobdilo je c. k. vojno-postajno zapovjedništvo u tomu od dne 13. aprila 1894 (ad br. 38) c. k. kotarskomu poglavarstvu u Voloskom, a ovo občini Kastav, da se za sada nezavoda mješovitom komisiji, pošto se željenu sigurnost za mokolo ležeće zemljišće jedino zatvorenom osobito pogibeljne crte, točnim i vađanjim uzdržavanjem gradnjevina spremna na strijeljani, te pravim, dotično opreznim uporabljenjem istih postignuti može, te da je ono odredilo, da se unaprijed, i to dok bude vreme za izvođenje čete u strijeljanju dotjecalo, poruba strijeljane samo na prije podne t. j. do 12 sati o podne ograniči, te da se za strijeljanja dve zastave kroz znaci izvise, a kao zapomnenje crte četiri stražara postavi. Kod toga opaža c. k. vojno postajno zapovjedništvo, da se je kapetan ženjinskog ratnoljetstva Steinar iz Zagreba izjavio, da je strijeljana u svih dijelovih u dobrom gradjevnom stanju, te da je to kamo i občinom položajem strijeljane najviše mogući stupanj sigurnosti za okolo ležeće zemljišće postignut, i da se neće rabiti strijeljanu mjesecu juči, agusta i septembra.

Tako nalazimo stajne stvari o strijeljani u Pehlinu u spisu, po kojih je poljska radioja i prolaz po okolo ležećem zemljištu kroz devet mjeseci u godini prije podne posve izključen i po kojih je postignut najviše mogući stupanj sigurnosti za okolo ležeće zemljišće.

I doista narod može kroz devet mjeseci u godini, i to samo za unapred, t. j. dok bude vrijeme od predpodna za izvođenje čete u strijeljanju dotjecalo, samo prije podne stupiti u vlastite posjede, za koje plati porez i koji su i način pogibelji izloženi, i to tako, da su nekoj pojedinci obrazdjuju svojeg posieda napustili. Oni nemogu na dotičnom putu između Pehlini i između Škrinjina i Škrbovje občini, premda im je to vrlo često u svaku dobu dneva vrlo potrebito; oni nisu u obče dostatno štitenci.

Tomu bi se moralo dozločiti, ako inače veće posvremenijim odstranjivanjem strijeljane, ili podignutjem poslijevog zida za hrvanje kugla u tolikoj mjeri, da hrvata kugle, koje leti suda 2000 i više metara, i da se sagradi na lievoj strani strijeljane dostačno visok zid.

Podpisani uslobodjivanje se staviti pitanje na njeg. preuzvišenost gosp. vojnog ministra:

1. Jeli njegovoj preuzvišenosti poznato opisano stanje stvari strijeljano kod Pehlini?

2. Jeli skloni njeg. preuzvišenost poznati mjeru radi sigurnosti osobe, da se izmogne obrazdjujati poja i radi občina na okolo ležećem zemljištu ovo strijeljane?

Dr. Srdić, Schider, Kaftan, Thunher, Klaic, dr. Pacák, dr. Brzoraš.

mu je reklo, i što je on odgovorio, nit to nisu novine donesle. Nebi li on sam tim da svjetlo? Bio je delegat za Istru, Istrani bili imali pravo, da to dozna.

Otvoreno mjesto. Imovanjem presvj. gosp. Milivoja Urbancica predsjednikom zemaljskog suda u Trstu ostalo je izpravljeno njegovo mjesto t. j. mjesto državnog nadodjaviteljnika u Trstu.

Kako doznajući natječe se za to mjesto nekoliko viših činovnika ovlašćenog zemaljskog suda, među kojima da imade i takvih, koji neznaju niti znaju hrvatski ili slovenski. Pošto nam za danas nedjelje prostora a buduće da je mjesto državnoga odvjetnika u Trstu vrlo važno u svakom obziru, vratiti ćemo se na ovo pitanje obišnije u budućem broju.

Izvanredna skupščina političkoga društva „Edinstvo“ bje obdržavana prošle nedjelje u prisutnosti priličnog broja članova većinom radničkog stališta. Naša inteligencija bješe loša zastupana; od izvanrednih članova spominjeno dr. Trinajstić.

Jur. Onda neka ne prekrsti na Morlaka al Morlaketa, pak će nam i njemu biti pravo.

Fr. Ako dobro bi krenit ga još jedan put, zač bi se morda opamotil.

Franina i Jurina

Fr. Stavimo, da se ti piše Vlah al Vlašić, bje se jadi, da to tako zovemo?

Jur. Ne luduj Frane, zač bi se jadi.

Fr. Ma vendar se neki šarenjak jadi, zač bi otel bit pravi talijan.

Jur. Onda neka ne prekrsti na Morlaka al Morlaketa, pak će nam i njemu biti pravo.

Fr. Ako dobro bi krenit ga još jedan put, zač bi se morda opamotil.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Na ruku g. dr. M. Leginja došli su nadalje sljedeći darovi uloženi u Istarsku posuđujuću u Puli: G. Stj. Bakarić 4 for. 30 nrt. od zavarešto je u dala mladž u Gospiću dne 26. rujna. G. Ante Trumbić odvjetnik u Splitu 117 for. 85 nrt. ilisti 285 kruna u 70 filjera sabranih na višu putu da tamjanjih rođaju, G. Petar Pavičić službeni vodarstva u Biogradu sačinio modju svojim drugovima 4 for. 55 nrt. G. M. Kerdio u Brodu n/s. posao je 20 for. sabranih u Brčićevom privigdom krsta djeteta Brčića na ždraviju g. Pero Rogovida. Anton Zidarić, župnik u Savudriji (Salvere) darovao 2 for. Pravodoljni Filipić, župnepravitelj u Grdušu sabrao u župnom stanu privigdom nadzravice za Cirila i Metoda 11 for. 50 nrt.

Diocezanska vesti. Službeni list biskupije donaće sljedeće imenovanje u stolnom kaptolu u Trstu: Preć. g. Petar Simčić imenovan je dekanom stolnoga kaptola u preć. g. P. Martolanz, župnik sv. Antonia staroga kanonikom istoga kaptola.

Novi bilježnik. Krivnjom slagara izostala nam je iz zadnjega broja vjesti, kojom objavljamo, da so je stalno naimeatio u Podgradu novi bilježnik ili notar gosp. Franu Dubrović, te da opravlja tamo sve bilježničko poslovo u hrvatskom, dotično slovenskom, njemačkom i talijanskom jeziku.

Promještenja u porečko-puljskoj biskupiji. Veleo g. F. Grunt ide iz Funtane Novake (motovunsko) kao župnepravitelj; veleo g. F. Nachtigall ide iz Skitice upravljati župom u Montrilj, a veleo g. župnik Josip Lilek ide u stanje mira. U Skitatu kao župe upravitelj ide iz Marčanu A. Nikolich, dalmatinac; a u Marčanu dolazi novomensnik g. Valerijan Monti iz Šibenčice. Veleo g. Vaclav Halik stupio je u stanje mira za šest mjeseci, a na njegovo mjesto dolazi iz Poreča g. Tomo Franca bivši dub. pom. u Poreču. Izpranjena župa u Funtani povjerenja je g. župnepravitelju u Počekulinu, a ona u Novoj Vasi g. upravitelju u Sv. Nedilji, veleo g. Vjekoslavu Sekiri. — Pa da ti se ne toljikov novoljuti srce nemili!!! —

Delegat za letnu dr. Bartoli. Kako je poznato, bio je svestranjem izabran u ovogodišnje delegacije dr. Bartoli, član zemaljskoga sabora i zemaljskoga odbora, i zastupnik veleposjeda istarskoga u carevinskom vjeću. Uzalud smo tražili za vreme zasjedanja delegacija, da li i što je govorio dr. Bartoli u njih. Dopali su nam u ruke stenografski zapisiči delegacije. Nit u njih neima ništa zabilježeno, što bi bio govorio predlagao ili interpelovalo dr. Bartoli. Nije se čuditi, da je zadovoljan sa izvanjskom politikom, pošto je Italija i savezu sa našom monarhijom. Nije se ni tomu čuditi, da nije nzeo ništa kod razprave o Bosni, jer ga ona nezanimala valjda ni toliko koliko politike talijanskoga kraljestva, koji se s njom bave. Ako kako da nije našao shodnina, da govorio kod c. i kr. vojske, kod c. i kr. marinarice, kod c. i kr. arsenala, i mnogo brojnih odnosnih zavoda? — — — Tačno mi znano samo, da je kockanjem blo za delegata izabran, a znano također, da je bio u Budapešti, pošto bljasa u novinama, da je i on bio predstavljene Njegovom Večanstu. Neke novine bile su natuknule, da je Njeg. Velicanstvo govorilo s njim o istarskom saboru. Jeli tomu tako, i što

Spinčić, da dr. Mosković nije njegov politički prijatelj nit neprijatelj, da ga nepozna, da ga nikad nije vido; da nije imao nikakvu razloga neprimiti izvještaj, i da ga je sastavio po stanju stvari. Povoljnijega predloga nit obzirom na dra. Moskovića nebi bio mogao učiniti nit njegov politički prijatelj, nit dr. Rizzi i sam. Obzirom na „privates“ dr. Rizzi-a, iztkanu zast. Spinčić, da su Hrvati i Slovenci Istre već davnog privilika na takove „protest“ sa strane i privilika na takove „protest“ poznati i drugi krugovi. Oni „protestiraju“ no njim je što nepriznaju, bez obzira na to, da li je ono proti čemu „protestiraju“ pravo ili nepravo, zakonito ili nezakonito. Oni „protestiraju“ izrazno, neobavirajući se na stvarni rječju. Tako se nije obzirom nit dr. Rizzi, pak izvjetitelj Spinčić moli ponovno više, da primi predlog peticionalnoga odbora. Njegove riječi bjele su pazio liješne i na svrši povlađivane. Na to je predsjednik pozvao zastupnike, da idu na svoja mesta, i da o predlogu glasovati. Glasovali su zanj svi zastupnici, osim gospode Talićana.

Iza razprave o peticijah prešlo se je na razpravu o promjeni kaznenog zakona o zaštitu životinja. Složnosti u načinu predloga, bješi isti sa dotičnim resolicijama jednoglasno primljeni, a odborovo će biti skrb, da dodiju pravodobno na nadležno mjesto. Dalje razpravljao se je i predlog o sazovu tabora u tršćanskom okopu, te zuključilo, da se tučnvi na projekcije upriliči. Istodobno javio je predsjednik, da će se i u Istri na projekcije tabor savazati, jer se je ove godine od te nakane odustalo naložilo savjetovanja istarskih prvaka. Primio se je takodje predlog dr. Trinajstića iz Pazina, neka se odbor pol. državne posebnoj spomenicom obrati na ministra pravosuđa, da po Istri namjeristi takovo sudbeno osoblje, počvanih od pisara napred, koje bi poznavalo hrvatski, odnosno slovenski jezik u govoru i pismu.

Pošto je skupščina odobrila djelovanje odbora političkoga društva, osobito gledajući spomenice na ministarstvo pravosuđa, da se nareda o dovoječinil napisih, pečatih i tiskanical protegne takodjer na Trst i Buje i o zahtvaničem českim delegatom, zaključio je predsjednik skupščini još jedno iztzaknuv nomar dujevene i novčane aristokracije u Trstu za narodnu stvar u obzire.

Iz carevinskoga vjeća. Tretjin ovogodišnja sjednica carevinskoga vjeća obdržavala se je dne 22. t. m. 11 ujutri se je došlo do razprave dvijuh točaka, postavljenu na dnevni red već za prvu sjednicu. Kod razprave o raznih molbah, upravljene na carevinsko vjeće, razpravljao se je i molba dra. Leona Moskovića, uime stranke proti osnovi, a inače najavio slijeset promjenju. — Prosloga tjeđna obdržavala je carevinsko vjeće dve sjednice. Jedan utorak, druga petak. Na dnevnom redu bile su dve točke: Izvještaj o peticijama zwostalih još iz junija, i razprava o promjeni kaznenog zakona. U obih sjednicama, premda su trijutne svaka pet i više utra, nije još došlo do dnevničnoga reda. Čitali su se upiti, prešni predlozi. Nešto dulje trajale su razprave kod trih predmeta: kod prešnoga predloga za dotinjate iznimnoga stanja, za razprave o izbornoj preosnovi, te kod izloženja predloga glasovali su česki zastupnici, (ali ne česki velikaši) kad i svi prisutni hrvatski, i neodvisni slovenski, te antisemiti. Znajući je, da je ministar naturnjih posala rečko, da će vlasti, kad uvidi da se može, daskalo po njegu, nazoriti, sama ukinuti iznimno stanje, i još što više učiniti. Što je tim ministar mislio Bog zna. Svakačko ukinute iznimnoga stanja nebi mnogo značilo; ujedno s ukinućem učiniti će se i drugih koraka, stalne na zadovoljstvu, niko ne podnosi, českoga naroda. Žestoka bila je razprava odnosno na to, da se već jednom podnese osnova o preosnovi izbornoga reda, koju je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer, da se izjaviti za sveobču izbornu pravo. Nit vlasti nit stranke, koje je ministarstvo obdržalo čim je nastupilo vlasti. Kao predtoco odnosno predlogu ima se smatrati demonstracija, koje su čenili radnici u Beču u predvečer razprave toga predloga. Do 10.000 radnika sastalo se je 18. u večer

te pošto oni spadaju među bolje prijatelje i znane nepratične učitelje, izrazili su svoje ogorčenje i negodovanje nad tolikim uverjedicima, koje se — u koliko se oni i njima vrlo rado drže — i na njih protede, pa pitaju onoga balotara t. j. piškara puljeg "Somiera", da im kaže, kaki su oni scaligatori, condannati itd... Nadalju pitanje ga, da nam kaže, koje "scandale" on misli, u onoj njegovoj granoj kleveti, "de balli pubblici".... Illi zar misli tež izdajica, da devrek, — pa bio to i udioj — koji u svojim gradima osjeđa svatog onaj plam narodnog ponosa, može da miruo duše eluša, gdje mu se glupi, podli dojsešnik nabacuje blatom na nevjed, na najdišava njegevost svetinje — na njegovoj josič? Na to se dakako dopisanih-izdajica nebi nikada odvraća, ali tko mu je krije — ako mu je duha rutava, a sroč trulo? Konačno spodišao obojici, da se u svem slazu, "col condannato per Mandić".

No, tandem aliquando! Napokon smo ipak — kô slijepe kokoi — nabasali na jednu istinu. Jest, gospođa šara, mi vam možemo uveriti, da ne samo naša gospoda učitelji se posve slazu s veličanstvenim i veleslužljim g. uređnikom Mandićem, već da oni takodje ubrajaju među bolje njegove prijatelje.

Da zaključimo! Toliko se napisalo proti našim učiteljima, za koje čitav Lavor — u koliko nisu taj zastupnici "Crozeti", kojekaki štanjeri i prekomorski postolari — znade cjeniti njihovu rovnost, njihovo bezprekorno ponašanje. A šta bi bilo, recimo, kada bi se njima moglo spominjati nekojo pikantne zgodbe o „kapelica“m, o „kifiranim listovima“, itd. itd., i o sijajest drugim epizodama, koje su u nedavno doba toliko divno ilustriralo stonutog nekog izdajica, komu ved rad ogovnjeg ponašanja nebi nikako bilo među nama urodilo trešnje, a za to se baciu i zatvaraju šare gospode, kojim je svatko dobro došao, samo da je naš protivnik! A rad onih riedi, "condannati" mogli bismo ih sjetiti na druga im "Kuzmu", i što oni riedi, "scaligatori" žalimo što se. Juro ne možu da progovori, i što je Kristalna palata svaka ciona. Pa takovi gadi uvedjuju se nabacivat se blatom na ljudi, kojih ako i ne riese sve krieposti sr. Alojzija, kako recimo dopisnika izdajice, al su visoko nad njim u časti i poštenju.

Na sav odgovor nek im od nas bude: Pfui!

Kukuma.

Brzojav „Naše Sloga“.

Brzojav „Naše Sloga“: Juđer na reč stigao nam je od prijatelja iz Beče sljedeći brzojav: „Danas bijahu podana dve interpelacije radi najnovijih događaja u Kopru i Piranu zbog pozvane ministrarske pareduće o dovezničkim tabelah. Jedva stavae zastupnici Spinčić, grof Alfred Coroni i drugovi, a drugu zastupnik Klun i drugovi.

Narodno gospodarstvo.

Napredak u našoj obrti konjaka. U malo kojih struktura podigao se je konsum, kao što kod konjaka; kako se ugarska obrtnost razširuje na sve moderne struke, tako se je u kratko vrijeme razvila i utakmica u izradjivanju konjaka. Neki moj stari štovani prijatelj poslao mi je poziv, koji sam ja sa veseljem i radoznašću privitav, neka si ogledam tvornicu konjaka grada Geze Esterhazya u Budimpešti. Prvo o čem sam se osvjeđao — što občinstvo

najbrže da nezna — jest bilo, da su uplađene dionice (3200 po 100 forinti, t. j. 640.000 kruna) u dobrih rukuh i to u posjedu bogatih trgovaca, t. j. onih osobih, koje se nalaze na najvišem stupnju čestitili zavoda, te su odlučujući u trgovackih stvarih. Tu okolnost oskorbljuje me još više, da opazivam proizvod, koji se izvrši po istom sistemu, kojegu zauzimaju konjak u prvih tvornicama tog grada. Cistoli uprave (manufaktura) nije prigovora, a uz svakovrstno razrađivanje ostaje još uvjet obilo konjaka, kojemu cijena se stavljanom raste — što nas osigurava za najbolje razmerje proizvoda. Prolaznjak se ga silešinu. U posebnom za to priređenom podrumu opažaju veliku mogužnost najboljih vina, koje služi za proizvod dobiva: toliko vina vidi se redno kada pri istih trgovcima sa vinom, koji se nalaze u glavnome gradu. Izradjeni jedno- i četverozvezdju konjak saliniraju se sa drugom velikom podrumu, gdje je u vačavu od 8 do 10 hektolitara; tu se nalazi mogužnost bacava oznacenih sa brojevi i zvezdicama, u kojih jest dobar, bolji i najbolji konjak, a raznabrat se može, da je i posljednja kavčučka još uvek dobra. Tko o tome dvojni, tonu odčepe kojuandrago bacvu i kada je okusio rujuće pice, osvjeđoci se, da se nalazi to drustvo na veoma visokom stupnju utakmčene sposobnosti. Tome je dokaz takodjer glavna društvena knjiga, koja kaže, da su glavni prekušnici najsposobniji trgovci glavnoga grada i ciele pokrajine, koji konjak pogostoma naručuju, što je pakao najbolji dokaz, da se zadovoljuju ne sumo oni sami nego i konsumno občinstvo, te da je povjerenje do toga proizvoda uvjet jednako.

Zašto mnoge voćke ništa ne rode? Gospodari vrlo se rado tuže, da im voćke, što su ih uzgojili, nenose nikakova ploda. Iznimka je, ako voćka dobro urodi, dočinje se protivno može pravilom smatrati. Uzrok tomu nepovoljnemu stanju mogu biti razne okolnosti: nije valjana bilina za sadnju odabrana, ili nije bila dobra vrst, — zlo se je sadilo, pregušto stoji stablo do stabla, onda je daljini uzrok, da se voćke slabu ili nikako ne goje, da su zasadjene u lošem tlu, na najglavniji je uzrok — glad!

Naše voćke uz male iznimke, gladaju i od gladi poginu; radi pomakanja hrane niti se koren valjano ne razvije, niti izdane, koji s korenom u savezu stope, pa ni isto lisce ne valja, a ipak ono snijedi u hranični voćke. Gdje ti predvjeti manjkaju, ne može se stablo valjano uzgojiti i razviti, ono niti redovito cvate, niti rodi.

Vidimo često, da naše voćke imaju malen, urljast križljav i t. d. plod, nadalje da postiže obilne cvatuće plod maren i i posve nedovoljno razvit odpada, sve to ima se pripisati pomakanju hrane, koja se voćki samo razumnim načinom voćarenja osigurati može. Neizkusni neka s toga uvek slušaju, što će im kazati izkušni i uvaženi voćari.

Z BOGOM!

Svim mojim prijateljima i znancem u Puli i okolicu, s kojim se nijesam mogao, da se osobno oprostim prigodom svojeg odlaska iz Pule, kličem iz dne duše vrđanči:

Z BOGOM!

U Žminju, dne 19. listopada 1894.
Franjo Perić pok. Matija.

Javna zahvala.

Prigodom smrti nezaboravne mi supruge

JULIJANE

primio sam premnoga dokaza iskrene šućuti, i time je donekle ublažena velika moja bol i tuga. Buduć mi nije mogće svakomu posebice, to izričom ovim putem javnosti najsrđančiju zahvalu u ime svoje i u ime svoje rodbine svim znancem i prijateljem, koji su mi mišu pokojnicu pratili do hladnoga groba i okitili vjenči ujedin odar. Napose svrsno hvalim na ovaj ljubavi velečastnom svećenstvu, kao i velečastnom gosp. dru. Kiseljaku, koji je revno i požrtvovno nastojao, da olakša bol mojoj težko bolestnoj drugarici.

Bersec, 21. listopada 1894.

Tomo Kumičić.

Odgovorni urednik Mate Mandić.

FILIJALKA

C. KT. PRV. AVSIĆ, Kreditnoga zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novac za uplaćila.

V vredn. papirija na	V naplatnih za
4-dnevni odmak 21/1%	30-dnevni odmak 21/1%
8- 21/1%	8-mesecni 21/1%
20- 21/1%	6- godišnji 21/1%

Za pisma, katera se moraju isplaćati v dodatnih vrem. veli. stopljo novo obvezno takso u krepsti s dnom 4. februaru, a fabravarja in održanu 2. martu t. i. po dobitku ob javi.

Okrožni oddel.

v vredn. papirija 21/1% na vesko sveto.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kakor za Zagreb, Arad, Bielsko, Gablonz, Građev, Hermannstadt, Ismost, Celovec, Ljubljana, Lino, Olomouc, Rothenberg, Šašec, Solnograd, — broz i troškov.

Kupnja in prodaja

vrdenosti, diviz. kakor tudi vnoćenje kuponov pri održbi 1% provizije.

Pred u j m i

Sprejemajo se vakovrste vplačila pod ugodnimi pogoji.

Na Jumčevnu Italije pogaji po dogovoru, Z odprtijem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provisija po godišnji.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v poliranu.

Sprejemajo se v potrahu vrednosti papirjev, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Nova blagajna izplaćuje nakaznice narodne banke Italijanske v Italijanski franki, ali pa po dnevnem cursu.

Trst, 31. januvara 1894. 2-24

DOMINIK LUŠIN

u Kopru

preporuča veliko svrhu skladiste raznovrstanog lica, kamo:

greda, dasaka, murala, duga, te

takodjer opaka, vapna, pleska itd.

Naručba izvršava točno i po najnižem cenu. 24-10

Odlikovana
ljekarna PRENDINI
u Trstu.

Želite li
sačuvati si zdravo
liepe zube to čisti
dah?

Uporabljujte
Zubni prašak

i ELIXIR.

Prvi čisti zube boz
da ih ozeljeju.

Drugi pak očura
ih od pocrncenja i
neugodne vonje.

Zubni prašak stoji
50 novč.

Zubni elixir stoji
60 novč.

Prodaje se u ljekarni
PRENDINI
i u boljih ljekarnih
svakoga mjestu.

Teodor Slabanja

Srebrnar u GORICI (Görz) ulica Morelli 17. preporuča se preč. svećenstvu za izradjenje crkvenog posudja i oruđju iz čistoča srebra, alpacu, mjeđu, kamo: moštrana, kateža itd. po najnižih cijenah u najnovijih i krasnih oblicih. Stare predmete popravlja, to ih u ogaju posrebrni i pozlati.

Da si uzmognu i manje inučne crkve nabaviti razni crkveni predmeti, staviti će se na želju preč. gospode nabavljaju vrlo povoljno platezna uvjete.

Illustrirani cienik šalje franko. Šalje sve predmete dobro omotane za poštarnom franku!

24-10

Knjigoveža

tvorničar škatulja iz kartona
i galanterije

Vjekoslav Comer

u Trstu

preporuča se blagotonostni slavnih učinja, družba i drugih osoba u Trstu i Istri za razne knjigovežke radnje. Jamči za solidnu, brzu i točnu izvršbu radnje.

Naručbe prima iz naklonosti tiskara Doleno u Trstu.

Štrcaljke i sumporňače za trte inžinira Zivicia.

mlini i stiskalnice za vino,
sisaljke ili pumpe za svaku
porabu, cievi svake vrsti i
pipe, motori (strojevi za gonjenje
drugih strojeva) na paru i sa
petrolejem, te svakovrste
druge strojeve i sve potreboće za iste
dobiva se ujek u skladisju tvrtke
Schivitz & Comp.

(Živic i drug.)

Vla Zonta broj 5 u Trstu.

Spomenuto štrcaljko razlaže se na znaku poštne austro-ugarske monarhije franko, komad po 10 for

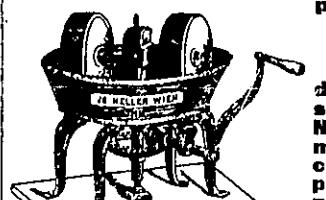
Pomada ,Phönix,

na zdravstvenoj izložbi u Stuttgartu god. 1893. upotrijebi još u skladisju u Ljubljani i kroz tisku zahvaljujući prijatu jedinu postojaju u Italiji resno i neškodljivo sredstvo, kojim se konj gospodin i gospoda puni i bujna kosa postizava, te izpadanje vlasil i drugo od ranjene. Uporabljajući isto mesto postizava još mramor, mladi dvorac brkova. Janči se za upotrebu i neškodljivost, kajtice 80 novč., na poštou (dovozec ili us gotov novac) 00 novč.

K. HOPPE, Boč. XIV., Hüttedorferstrasse 81.

Sve strojeve za gospodarstvo.

Osobitosti
prodaje jedino tvrdka lg. Heller
TIESAKA ZA SIENO, SLAMU I SLAGANJE
raznih sortova

HIDRAULIČKIH TIESAKA
diferencijalnih vinskih tiesaka —
soprava za gamleti masline, buhač itd.
Nove štrcaljke proti mildevu Ver-
morelovne vrsti, samordane štr-
caljke proti mildevu sa bakrom
pomođu zračne sisaljke. Sprave
za grijanje vina, kuhanje, za trieb-
ljenje grozdja, za sušenje voća i
povrća. Trebionike kuruze, triere,
mlatila, mline za čišćenje žita cijene.

Lievano ili izradjeno željezo za
svakojakoe strojeve itd. sve uz najjedinsti-
cije i pod najpovoljnijim uvjeti poslije
uz jamstvo i na pokon.

I.G. HELLER, WIEN
2/2 Praterstrasse br. 49

Bogato ilustrovano kataloge sa 192 stranice u talijansko-njemačkom i hrvatsko-
njemačkom jeziku šalje na zahtjev odmah buduva. Traži se preprodavaoce.

Upozoruje se na patvaranje. 20-6

Tiskara Doleno.